

Łódź, dn. 15.02.2024r.

dr hab. Elżbieta Aleksandrowicz, prof. AM w Łodzi
dawniej dziedzina sztuki muzyczne, dyscyplina rytmika i taniec
obecnie dziedzina sztuki, dyscyplina sztuki muzyczne
Adres do korespondencji:
Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi
ul. Gdańska 32
90 – 716 Łódź

tel. 42 63 13 17 1 507

Zleceniodawca recenzji

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, pismo Przewodniczącego Rady prof. dr hab. Pawła Łukasiewicza z dnia 24.10.2023 r. w sprawie wyznaczenia komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr. Arturowi Fredykowi w dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne. Wszczęcie procedury habilitacyjnej nastąpiło w dn. 13.06.2023 r.

Przed rozpoczęciem prac recenzenckich zapoznałam się z dokumentacją przewodową.

Recenzja pracy habilitacyjnej dra Artura Fredyka

Podstawowe dane o Kandydacie

Pan dr Artur Fredyk jest absolwentem Państwowej Szkoły Baletowej im. Ludomira Różyckiego w Bytomiu. W roku 1992 uzyskał dyplom w specjalności taniec klasyczny. Jednolite studia magisterskie ukończył pięć lat później z wynikiem bardzo dobrym w Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie na Kierunku Wychowanie Muzyczne w zakresie pedagogiki baletu. W roku 2000 w Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach ukończył Studium Podyplomowe z Dydaktyki Szkoły Wyższej. Rozprawę doktorską obronił w roku 2006 w Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach na Wydziale Wychowania Fizycznego, w naukach o kulturze fizycznej w zakresie antropomotoryki. Temat rozprawy doktorskiej: *Wybrane aspekty oceny stabilności postawy u tancerek klasycznych*. Promotorem pracy był prof. dr hab. Janusz Błaszczyk.

Specjalistyczne umiejętności oraz kompetencje Kandydat rozwijał i doskonalił na kursie instruktorskim w zakresie tańca sportowego w Polskiej Akademii Sportu. W dokumentacji można również odnaleźć ukończone Studia Podyplomowe z Emisji głosu oraz Zarządzania oświatą. Z przedstawionych i udokumentowanych dyplomów można wysnuć wnioski o poszukiwaniu różnicowanych form kształcenia celem dopełnienia wymaganych przez pracodawców kwalifikacji oraz rozwijania własnych kompetencji.

W dokumentach Habilitanta odnajduję również wątek nauczycielski: tytuł nauczyciela dyplomowanego (nie odnalazłam potwierdzenia kwalifikacji) oraz powołanie przez Ministra

Edukacji Narodowej jako eksperta w awansach nauczycieli ubiegających się o stopień zawodowy w zakresie tańca.

Przebieg pracy zawodowej:

Od roku 1992 do 2023 Kandydat podaje 14 miejsc pracy dzieląc na 3 obszary działalności zawodowej:

- obszar wykonawczy – tancerz,
- obszar twórczy – choreograf,
- obszar dydaktyczny – pedagog.

Jako tancerz zespołowy pracował dwa sezony, lata 1992-1994, w Państwowej Operze Śląskiej. Przez kolejny rok, w takim samym charakterze zatrudnienia w Operze i Operetce Krakowskiej. Następnie przez jeden sezon w Teatrze Wielkim w Łodzi. Dłuższe zatrudnienie na stanowisku solisty – tancerza oraz asystenta choreografa podaje Kandydat w latach 1996-2002 w Państwowym Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

Zadania choreograficzne w spektaklach dyplomowych Wydziału Wokalno-Aktorskiego od roku 1997 do chwili obecnej powierzyła Habilitantowi Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Z dokumentacji nie wynika czy jest to zatrudnienie etatowe (ciągłe), czy umowy cywilno-prawne na określone zadanie. Pan dr Artur Fredek współpracował również m.in. z: Teatrem Śląskim, Teatrem Korez w Katowicach, Chorzowskim Teatrze Rozrywki, Teatrem Impresja (bez podania miasta w którym działa placówka), Teatr Baj Pomorski w Toruniu.

Obszerne wyszczególnienie pracy dydaktycznej dowodzi o zainteresowaniu Kandydata edukacją w zakresie tańca. W latach 1994-1995 odbył roczną praktykę pedagogiczną w Państwowej Szkole Baletowej im. Feliksa Parnella w Łodzi. Od roku 1997 jest zatrudniony jako wykładowca przedmiotu: ruch sceniczny na Wydziale Wokalno-Aktorskim Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Rok później podjął pracę w Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach., gdzie zatrudniony jest na etacie adiunkta. Twórca i koordynator specjalności: taniec i artystyczne formy aktywności ruchowej, prowadzonej na studiach pierwszego stopnia oraz studiach podyplomowych. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w latach 2012-2015 pełnił funkcję Kierownika Zakładu Tańca w bezpośredni sposób nadzorując prowadzoną działalność.

Cennym wkładem animatorskim jest praca w Młodzieżowym Ośrodku Pracy Twórczej w Dąbrowie Górniczej (2003-do chwili obecnej). Zajęcia taneczne prowadzone z młodzieżą przyczyniają się do aktywizacji kulturalnej młodzieży oraz popularyzacji sztuki tańca. Habilitant wyszczególnia 16 lat pracy w Studium Aktorskim przy Teatrze Śląskim w Katowicach, gdzie prowadził zajęcia w ramach przedmiotu: rytmika i taniec (prawdopodobnie nazwa przedmiotu jest skutkiem dawnej nazwy dyscypliny artystycznej). W informacjach o dotychczasowym zatrudnieniu jest również wyszczególnione dwuletnie doświadczenie prowadzenia przedmiotu: podstawy biomechaniki tańca, zajęcia prowadzone w latach 2018-2020, ze studentami specjalności tanecznych na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie. Obszar badań nad ruchem, co wynika z całości przedstawionych przez Kandydata dokumentów, stanowi bardzo ważny rozdział w karierze dydaktycznej i naukowej Habilitanta.

W wykazie Kandydat nie wszędzie podaje pełne nazwy instytucji, co nie ułatwia ustosunkowania się do przebiegu wykształcenia kariery zawodowej. Nazwiska patronów szkół czy uczelni wyższych stanowią integralną całość pełnej nazwy.

Autoreferat wraz z załącznikami oraz ocena dorobku Kandydata

Struktura Autoreferatu podzielona jest na kilka części: posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne (wykaz często hasłowy, istotnych informacji należy doszukiwać się w załącznikach), informacja o dotychczasowym zatrudnieniu, omówienie osiągnięć wraz z załącznikami oraz część opisowa prowadzonej działalności artystycznej, naukowej i dydaktycznej.

Działalność artystyczna

Zgodnie z wymogami ustawowymi Habilitant przedstawia w Autoreferacie oraz załącznikach wykaz działalności artystycznej z podziałem na część do doktoratu oraz część dedykowaną habilitacji. W części pierwszej prezentuje 32 pozycje dokumentujące aktywność artystyczną jako tancerza oraz 29 prac choreograficznych (działalność w latach 1988-2006). Od roku 2006 do 2023, czyli po uzyskaniu stopnia doktora, wyszczególnia łącznie 63 prace choreograficzne, które zostały zrealizowane w miejscach podanych przez Habilitanta w dziale poświęconym informacjom o zatrudnieniu. Statystycznie zestawiając obydwa okresy działalności artystycznej są porównywalne, jednak w czasie do złożenia habilitacji twórczość artystyczna to wyłącznie choreografie. W decydującej większości przeważają prace zrealizowane w Młodzieżowym Ośrodku Pracy Twórczej w Dąbrowie Górniczej, 7 prac choreograficznych wynikających ze współpracy z Akademią Muzyczną im. Karola Szymanowskiego w Katowicach (głównie autorstwo ruchu scenicznego i choreografii w spektaklach dyplomowych studentów wokalistyki) oraz 14 prac w teatrach i studium aktorskim.

Pan dr Artur Fredyk w tekście Autoreferatu dzieli się refleksją nad wykonywaniem zawodu tancerza na scenach teatralnych, twórczej współpracy z osobowościami sztuki tańca wśród których wymienia m.in.: Janinę Niesobską, Henryka Konwińskiego, Antala Fodora i Conrada Drzewieckiego.

W zawodzie tancerza w naturalny sposób wykonawstwo stopniowo przechodzi w twórczość choreograficzną. Tak też stało się w przypadku Habilitanta, co dla artystów zainteresowanych dalszą pracą w teatrze otwiera nową przestrzeń. Pierwsze prace z zakresu ruchu scenicznego i choreografii powstawały w drodze indywidualnych doświadczeń twórczych, które Autor określa jako *laboratorium*. Wypełnienie akcji scenicznej, a także muzycznej ekspresji ruchem, spektakli operowych i operetkowych, jest zadaniem bardzo wymagającym, zwłaszcza w kontekście pracy ze studentem. Praca dydaktyczna ma tu szczególne uzasadnienie. Trudno ocenić wynik pracy Pana dra Artura Fredyka tylko na podstawie wykazu w tabeli, stąd też do jakości ruchu scenicznego z elementami choreografii odniosę się w dalszej części recenzji.

Jak pisze Autor osiã Jego działalności twórczej jest ruch sceniczny:

Można rzec, że po prawie 20 latach takiej pracy wyspecjalizowałem się w owej dziedzinie. Lubię pracować w ten sposób, aby choreografia nie była tylko popisem technicznych możliwości, ale raczej żeby była integralną, niezbędną częścią przedstawienia teatralnego.¹

Trudno nie odnieść się do tezy Kandydata, który w tworzywie choreograficznym za istotny element widzi wykonawstwo techniczne. Jest ono ważne ale zapewne w sztuce nie koniecznie priorytetowe. Prawdą jest natomiast, że ruch sceniczny w integralny sposób powinien

---

¹ Autoreferat, s.17.

komponować się z całością idei spektaklu teatralnego czy muzycznego. I dalej cytując za Autorem:

Z drugiej strony brak popisów technicznych, czyni moją pracę niezauważalną.²

Można zatem wywnioskować, że Kandydat ma pełną świadomość w jaki sposób ruch sceniczny może być odbierany, jego służebną rolę oraz ulotność w odbiorze przez widza.

Ważnym miejscem pracy Pana dra Artura Fredyka jest Młodzieżowy Ośrodek Pracy Twórczej w którym prowadził i prowadzi grupy dziecięco-młodzieżowe: w teatrze *Pantoplast* oraz *Teatrze Ożywionej Formy*. Działalności w środowisku amatorów jest na pewno istotna dla rozwoju ruchowego i kulturalnego młodzieży, co należy podkreślić jako ważny aspekt działalności animatorskiej, pedagogicznej i artystycznej, dostosowanej do możliwości i potrzeb grupy. Wśród realizacji teatralnych oraz widowisk wymienionych przez Autora można zaliczyć m.in: *Balu Wolanda* Teatr Rozrywki w Chorzowie, *Wyrywacz serc* dla Teatru Zielone Słońce, widowisko plenerowe *Noc sobótki* Teatr Gry i Ludzie, spektakl zrealizowany przez TVP3 Katowice. Spośród zrealizowanych spektakli umieszczonych w dorobku artystycznym 12 pozycji zostało nagrodzonych na ogólnopolskich i regionalnych przeglądach oraz konfrontacjach.

Podsumowując – działalność artystyczna Habilitanta koncentruje się głównie na pracy z amatorami, aktorami oraz studentami wokalistyki. W wykazie nie ma żadnej pozycji zrealizowanej z tancerzami, a także brak jest samodzielnych/autonomicznych prac autorskich. Oczywiście każdy artysta ma prawo dokonywać wyboru jaką formę działalności uważa za priorytetową i w jakiej czuje się najbardziej komfortowo, jednak dla potrzeb przewodu habilitacyjnego przedstawiona działalność jest głównie współautorska, budząca wątpliwości posiadania twórczych narzędzi w sztuce tańca i choreografii na poziomie Habilitacji.

Szkoda, że w Autoreferacie Kandydat nie odnosi się do siebie jako artysty-tancerza, twórczego myślenia, indywidualnych idei, zainteresowań, inspiracji, rozumienia sztuki tańca w szerszym pojęciu niż tylko z definicji. Kilukrotnie Autor posługuje się terminem „zjawisko tańca”, który w mojej opinii wymaga wyjaśnienia.

Podział Autoreferatu na trzy nurty działalności: uprawianie tańca, nauczanie tańca oraz uprawianie nauki posiada uzasadnienie w kontekście przedstawionego dorobku i obszarów działań.

Działalność pedagogiczna

Pan dr Artur Fredyk pracę dydaktyczną rozpoczął bezpośrednio po ukończeniu studiów na Uniwersytecie Fryderyka Chopina w Warszawie, czyli w roku 1997. Pierwszym miejscem pracy była Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Podjęta praca w charakterze pedagoga ruchu scenicznego okazała się pasją, może dzięki której Kandydat profiluje swoje zainteresowania właśnie w tym kierunku. Zatrudnienie trwa nieprzerwanie do chwili obecnej. Jak sam podkreśla w Autoreferacie, zajęcia obejmują plastykę ruchu oraz techniki taneczne potrzebne w przyszłości absolwentom Wydziału Wokalno-Aktorskiego do pracy w teatrze. Prawie jednocześnie, bo w roku 1998, podjął zatrudnienie, najpierw jako asystent a następnie adiunkt, w Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach. Na pewno dużym atutem Habilitanta jest fakt umieszczenia tańca w strukturze uczelni profesjonalnie badającej ruch fizyczny, a także zgłębiającej tajniki edukacyjne i naukowych w zakresie tańca. Należy podkreślić, iż Zakład Tańca powstał z inicjatywy Pana dra Artura Fredyka, a w latach 2012-2015 osobiście

² Tamże.

• piastował funkcję Kierownika Zakładu. Był również inicjatorem powstania specjalności Taniec, później skorygowana nazwa na Taniec i Artystyczne Formy Aktywności Ruchowej – studia drugiego stopnia. Pod tą samą nazwą funkcjonują Studia Podyplomowe, których Kandydat jest Kierownikiem od 2013 r.

Aktywności przedstawione w Autoreferacie dowodzą logicznego, sensownego działania w kierunku współpracy AWF w Katowicach oraz Szkoły Baletowej w Bytomiu. Połączenie wiedzy i umiejętności akademickich z praktyką, z młodzieżą zawodowo kształconą w szkole specjalistycznej, na pewno przynosi pozytywne rezultaty wynikające z doświadczenia i wzajemnych inspiracji. W ramach współpracy uczniowie Szkoły Baletowej mają okazję zapoznać się z technikami, stylami tanecznymi i formami ruchu, które nie są przewidziane w programie kształcenia. Szkoda, że Pan Artur Fredek nie zrealizował lub nie zdecydował się na umieszczenie jako dzieła artystycznego np. autorskiego spektaklu z udziałem profesjonalnych tancerzy, kształconych w Szkole Baletowej.

Jako ekspert uczestniczy w egzaminach maturalnych, egzaminach awansowych dla nauczycieli, brał udział w Radzie Programowej ds. opracowania programu kształcenia oraz materiałów dydaktycznych w ramach projektu: *Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach*, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Jako dydaktyk prowadził zajęcia z przedmiotu: rytmika i taniec w Szkole Aktorskiej Teatru Śląskiego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Raciborzu. Przez dwa lata wykładał przedmiot: podstawy biomechaniki tańca na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie, od 2003 roku jest nauczycielem, obecnie z pełnymi kwalifikacjami w Młodzieżowym Ośrodku Pracy Twórczej. Za wykonywaną pracę doceniony na ocenę wyróżniającą.

Habilitant jest twórcą i organizatorem Konferencji Naukowo-Dydaktycznej nt. *Taniec, rytm, muzyka w nauce i praktyce*. Konferencja miała już cztery edycje, nie ma niestety informacji o zasięgu wydarzenia. Współorganizatorzy: Szkoła Baletowa im. Ludomira Różyckiego w Bytomiu oraz Opera Śląska w Bytomiu. Wynikiem środowiskowych spotkań są materiały pokonferencyjne w postaci monografii, których redaktorem był Kandydat.

Będąc wykładowcą akademickim prowadził 18 prac licencjackich, recenzował 14 prac na tym samym poziomie studiów oraz 9 magisterskich. Nie odnalazłam wykazu prac w dokumentacji elektronicznej.

Podsumowując – Habilitant zdecydowanie korzystniej wypada w konfrontacji z wyszczególnioną działalnością pedagogiczną. Jest wszechstronnym specjalistą, ceni pracę z młodzieżą a na poziomie akademickim przykłada dużą wagę do profesjonalnego kształcenia studentów AWF w specjalnościach tanecznych.

Udział w konferencjach i działalność naukowa

Chociaż recenzja dorobku Kandydata w dziedzinie sztuki dyscyplina sztuki muzyczne nie zakłada oceny dorobku naukowego, trudno w przypadku dra Artura Fredeka pominąć znaczące osiągnięcia umieszczone w Autoreferacie.

Z uwagi na specyfikę oceny pracy wykładowców zatrudnionych na stanowiskach badawczo-dydaktycznych w Akademiach Wychowania Fizycznego, obowiązkiem każdego pracownika zaliczanego do liczby N jest wywiązanie się z dorobku w określonej dziedzinie i dyscyplinie naukowej. Po uzyskaniu stopnia doktora Kandydat wyszczególnia w dorobku 44 prace w kategorii publikacji, w tym 16 rozdziałów w monografiach i wydawnictwach zwartych. Brał czynny udział w 23 konferencjach naukowych.

Z wykazu wynika, że obszar zainteresowań Habilitanta dotyczy motoryki człowieka, jej wpływu na świadomość tancerzy w kontekście jakości wykonawczych oraz bezpieczeństwa. Dotyka również

* zagadnień związanych z wytrzymałością, wydolnością oraz przygotowaniem psychomotorycznym. Są to bardzo ważne zagadnienia istotne w pracy z ciałem.

* W autoreferacie dr Artur Fredek wyjaśnia:

Trzeba jednak przyznać, że moje prawie wszystkie prace naukowe, a więc, skrypty, monografie i artykuły dotyczyły przede wszystkim zjawiska tańca, gdyż nauka jest dla mnie tylko kluczem do poznania jego problemów, zawłości, szczegółów i mechanizmów.³

Swoją pracę badawczą osadza w procesie edukacji, stąd też decyduje się na publikacje dotyczące uczniów szkoły baletowej a nie wykształconych dorosłych tancerzy. Spostrzeżenia i konkluzje wynikające z analiz przeprowadzonych przez Kandydata prowadzą do korekt w procesie nauczania tancerzy ze szczególnym naciskiem na świadomość ciała.

Habilitant brał udział w realizacjach projektów naukowych, wyróżnia projekt z roku 2014 nt. *Wpływ aktywności fizycznej na parametry biochemiczne, molekularne i morfologiczne dzieci ze szkoły baletowej.*

Przykładowe konferencje:

- III Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Artystyczna: Edukacja w sztuce tańca. Historia i współczesność, perspektywy rozwoju, wszechstronna problematyka.

Organizator: Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie.

Data wydarzenia: 20.11.2022 rok.

Tytuł referatu: Edukacja taneczna w ośrodkach akademickich w Polsce.

- III Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Dydaktyczna: Taniec, rytm, muzyka w nauce i praktyce.

Organizator: Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach oraz Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. Ludomira Różyckiego w Bytomiu.

Data wydarzenia: 2016 rok.

Tytuł referatu 1.: Ocena zmian stabilności posturalnej uczniów klas wczesnoszkolnych Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej w Bytomiu,

Tytuł referatu 2.: Ocena stanu funkcjonalnego błon komórek mięśniowych u uczniów ze szkoły baletowej (współautor).

- 2008 Joint International Pre-Olympic Conference on Sports Science and Sport Engineering

Organizator: University of Science and Technology. Nanjing/China

Data wydarzenia: 2008 rok.

- Kandydat uczestniczył czynnie w Kongresach Tańca organizowanych przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca.

---

³ Autoreferat, s.15.

Osiągnięcie artystyczne

Pan dr Artur Fredyk jako oryginalne osiągnięcie artystyczne, wynikające z wymogów ubiegania się o stopień doktora habilitowanego (Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dn. 20.07.2018 r., art. 219) wskazał trzy niezależne spektakle (w Autoreferacie określa je jako cykl) z udziałem różnych twórców z autorskim ruchem scenicznym.

Pierwszy z nich to *Wyrywacz serc*, zrealizowany na podstawie powieści Borisa Viana z 1953 r. Jest to przykład formy teatru lalki i aktora przygotowany przez *Teatr Zielone Słońce* w ramach programu OFF POLSKA Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Raszewskiego. Scenariusz i reżyseria – Kamil Katolik, scenografia: Tomasz Frąszczak, Kamil Katolik, Bartosz Socha, autorem muzyki był Kamil Zawisłak, aktorzy: Tomasz Frąszczak, Kamil Katolik, Bartosz Socha.

Spektakle premierowe miały miejsce w październiku 2022 r. kolejno: w *Teatrze bez rzędów* w Krakowie, *Śląskim Teatrze Lalki i Aktora Ateneum* w Katowicach oraz na scenie Fundacji *Teatr Układ Formalny* we Wrocławiu.

Spektakl to ciekawa wizja reżyserska, opowiedziana środkami aktorskimi, zróżnicowanymi formami lalek, ciekawą kompozycją światła. Od pierwszych minut wprowadza widza w surowy klimat opowiedzianej historii. Budowa dramaturgiczna kieruje się m.in. zasadą kontrastu i wariantów co korzystnie wpływa na odbiór całości widowiska teatralnego. W spektaklu bierze udział trzech aktorów symbolizujących różne osobowości i reprezentujących różne idee. Charakter postaci, poza narzędziami aktorskimi, wspiera ruchem Artur Fredyk. Motywy ruchowe przyporządkowane do poszczególnych ról, mają w koncepcji choreografa, podkreślić charakter postaci. Autor zdecydował się roztańczyć aktorów poprzez elementy rock and rolla, czy boogie. Pomysł interesujący ale w konsekwencji całości spektaklu skromny. Scen „tańczonych” wobec których nie miałam wątpliwości kto jest inicjatorem koncepcji - choreograf czy reżyser, odnalazłam w półtoragodzinnym spektaklu 7. Są to krótkie etiudy choreograficzne ewoluujące wraz z treścią opowieści. Ruch jest prosty – to nie jest zarzut, ale jest go bardzo niewiele. Sceny animacji lalek, choć wskazane w autoreferacie, też trudno jest przyporządkować Autorowi. Zabrakło w opisie podania czasu o którym konkretnie momencie spektaklu pisze Habilitant, co zdecydowanie usprawniłoby ocenę zadań ruchowych zrealizowanych przez choreografa. Chcę wierzyć, że reżyser pozostawił twórcy ruchu scenicznego wolną przestrzeń twórczą i tylko ostatecznie decydował o efekcie finalnym. Na pewno wsad twórczy mają również aktorzy, ale jest to tylko atut choreografa, który potrafi porozumieć się w ostatecznej formie.

Całość spektaklu zasługuje na dobrą ocenę zarówno pod względem estetycznym jak i emocjonalnym. Jest jednak dyskusyjne czy na podstawie złożonej pracy choreografa można ocenić narzędzia twórcze na poziomie habilitacji. Brakuje autorskiej idei całości, indywidualnej wizji artystycznej, decyzji zastosowanej muzyki, indywidualnej pracy nad ruchem z wykonawcą itp.

Kolejny spektakl to *Malutka Czarownica* zrealizowany na podstawie bajki Otfrieda Preusslera przez amatorski *Teatr Ożywionej Formy* Młodzieżowego Ośrodka Pracy Twórczej w Dąbrowie Górniczej. Reżyserem spektaklu jest ponownie Kamil Katolik, również autor scenariusza. Muzyka to mix utworów NTO z albumu *The Bosnian EP*. Wykonawcami są uczniowie starszych klas szkoły podstawowej oraz młodszych klas licealnych.

Scena teatru, rejestracja wideo, jest niewielka a spora grupa uczestników nie zawsze w sposób komfortowy może poruszać się w wyznaczonej przestrzeni. Pomysł konstrukcji spektaklu koresponduje z *Wyrywaczem serc* – sceny dialogowe przedzielane są scenami ruchowymi. Młodzi aktorzy zmagają się z przebiegiem dramaturgii scenicznej ale ten element nie podlega ocenie wskazanego przez Habilitanta osiągnięcia artystycznego. Spektakl trwa 45 min., prawdopodobnie

ze względów technicznych został podzielony na 4 części i w takiej formie zamieszczony w materiałach do oceny. Biorąc pod uwagę popularyzatorski charakter działań Pana dra Artura Fredyka opowieść dla młodzieży i przez młodzież wykonana jest niewątpliwie cenna. Budzi poważną wątpliwość wybór spektaklu do oceny. Jakość artystyczna ruchu scenicznego oraz prostych choreografii autorstwa Habilitanta sprowadza się do kierunków ruchu: przejścia w prawo, w lewo, do przodu, do tyłu, ruch po kole, animacja rekwizytu (miotły) oraz wsparcie reżysera w scenach dialogowych (gest, organizacja przestrzeni). Choreografie wymagają dopracowania, brakuje punktualnej korespondencji z muzyką.

Na podstawie przedstawionego materiału nie mogę dokonać pozytywnej oceny warsztatu choreograficznego Kandydata. Walory edukacyjne i popularyzatorskie korzystnie przemawiają za Habilitantem, natomiast najważniejszy aspekt - warsztat choreograficzny (m.in.:kompozycja, stylistyka ruchu, praca nad ruchem, wizja artystyczna w kontekście całości spektaklu, spójność z muzyką), w przewodzie w dyscyplinie sztuki muzyczne jest niekorzystny.

Trzecią pracą wskazaną do oceny jest realizacja spektaklu *Zemsta nietoperza* Johanna Straussa w wykonaniu studentów Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Spektakle premierowe odbyły się 20 i 21 maja 2023 r. w Sali Koncertowej Miasta Ogrodów w Katowicach. Reżyseria: Grzegorz Eckert, scenografia i kostiumy: Katarzyna Płaskowicz z ASP w Krakowie. Artystom towarzyszyła Orkiestra MASO z Charkowa, dyrygował Jerzy Dybał.

Zbudowany w trzech aktach spektakl operetkowy daje sporą przestrzeń choreografowi.

W aktach I i III zadania ruchowe sprowadzają się głównie do detali w gestach oraz organizacji przestrzeni scenicznej. Wyraźnie kształtują się zadania aktorskie zainicjowane prawdopodobnie przez reżysera. Materiał do oceny w zakresie ruchu jest bardzo, bardzo skromny.

W akcie II, rozbudowanym obsadowo, zarówno ruchu scenicznego jak i choreografii jest zdecydowanie więcej. Tańce: walc, polka, czardasz mogą zakwalifikować jako próbę sceniczną młodych wykonawców konfrontujących proces edukacji z widzem. Choreografia w dużym zespole nie ma wolnej przestrzeni, często statyczna, kroki są stłumione, nie wykonane precyzyjnie, a co najważniejsze nie odnoszą się do akcji scenicznej i fabuły. Brakuje elementów dowcipu i zabawy. Utrudnieniem w odbiorze nagrania jest w wielu miejscach brak synchronu głosu i obrazu.

Zalecenie: realizacja w pełni autorskiego spektaklu tanecznego.

Konkluzja

Wskazane przez Kandydata oryginalne osiągnięcie wymagane w kryteriach ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki dyscyplina sztuki muzyczne nie daje możliwości pozytywnej oceny posiadanych umiejętności i narzędzi twórczych w zakresie choreografii. Habilitant nie przedstawił ani jednej autorskiej pracy przygotowanej z tancerzami, a przede wszystkim stworzonej od pomysłu do realizacji scenicznej przez samego siebie. Zdecydowanie lepiej wypada w pracy naukowej oraz działalności dydaktycznej.

Biorąc pod uwagę, jako dzieło artystyczne, trzy omówione niezależne spektakle: *Wrywacz serc*, *Malutka czarownica* oraz *Zemsta nietoperza* nie mogę stwierdzić indywidualnego, twórczego wkładu w rozwój dziedziny sztuki dyscyplina sztuki muzyczne. Kandydat nie przedstawił oryginalnego osiągnięcia artystycznego, które jest wymagane w procedurze ubiegania się o stopień doktora habilitowanego a tym samym nie spełnia wymagań określonych w Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dn. 20.07.2018 r. art. 2019 ust.1. pkt.2.

Elbi de Alk...